

Duinen van Goeree en Kwade Hoek

Zon op je gezicht en wind om je oren

Zuid-Holland is de dichtstbevolkte provincie van Nederland, maar op Goeree-Overflakkee ligt nog een mooi en rustig gebied. Kwade Hoek is eigenlijk een waddengebied buiten de wadden, waar natuurlijke dynamiek het landschap nog echt bepaald. De naam Kwade Hoek stamt uit de tijd dat schepen vastliepen door zandbanken en verraderlijke stromingen.

Tekst & foto Bea Koetsier

Er zijn duinvalleien met rietorchis, vleeskleurige orchis en moeras-wespenorchis, parnassia, heemst en zeewolfsmelk. Alle seizoenen zijn hier de moeite waard. In de winter kun je paddenstoelen als zand-tulpje, helmkoraalzwam en bleek nest-zwammetje zien.

Kwade Hoek is belangrijk voor de instandhouding van wit en embryonaal duin. Zuinig is men op de broedende strandplevier, een indicatieve soort voor de kwaliteit van het witte duin. Recreatiedruk kan funest zijn voor deze schaarse soort. Delen van het gebied worden wel afgesloten. Honden moeten aangelijnd. Witte duinen met helmbegroeiing ontstaan waar embryonale duinen zo ver aanstuiven dat de plantengroei buiten het bereik van zout grondwater en overstromend zeewater komt. Nog verder landinwaarts vinden we de grijze duinen met meer aangesloten begroeiing.

Zingende nachtegalen verwelkomen de bezoeker hier in het voorjaar. De verschij-

ning van de zomertortel is een hoogtepunt voor de vogelaar. Het gaat overal in Europa slecht met deze soort. Ontbossing in het overwinteringsgebied is een oorzaak van de afname en tijdens de trek worden jaarlijks 2 tot 3 miljoen vogels doodgeschoten of gevangen op de eilanden Malta en Cyprus. Voedselgebrek betekent een probleem voor deze duif. De graanoogst is tegenwoordig zo efficiënt, dat er geen valgraan overblijft en de stoppels worden snel ondergeploegd.

Toch zijn er hier gelukkig nog twintig paar zomertortels in 2020 geteld. Het verwijderen van struweel onder andere vanwege PAS-maatregelen wordt door de soort gewaardeerd. Allerlei kruiden verschijnen in de Kwade Hoek. In het najaar eet de zomertortel bijvoorbeeld zeewolfsmelkzaden. Uiteraard hoef je je niet in alle bijzonderheden te verdiepen, maar kun je ook alleen genieten van de zon op je gezicht en de wind om je oren. De laatste zinnen van het gedicht *Op de Kwade Hoek* van Edwin Grootscholten zijn voor veel Randstedelingen herkenbaar:

*verliet uiteindelijk stil en licht gebogen
wat betraand, met zoet verdriet
dit eenzame natuurgebied ■*

De Nederlandse bijdrage aan het Europese netwerk van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) bestaat uit 161 gebieden. Deze gebieden liggen zowel op het land als op zee. Wat zijn dat voor gebieden en wat maakt ze bijzonder? De redactie van Natura bezoekt deze gebieden voor een korte impressie. Meer informatie over de gebieden op www.natura2000.nl.

Duinen Goeree & Kwade Hoek

Status: Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn

Overbelasting stikstof: Ja

Provincie: Zuid-Holland

Totale oppervlakte: 1624 ha

Beheerders: Provincie Zuid-Holland, Natuurmonumenten

Doen: Drie wandelroutes: geel 3 km, groen 4 km en blauw 20 km (2 delen)

